

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Citace a citační SW

úvod do citování pro studenty ZUR783

Martin Krčál

Blanka Farkašová

Masarykova univerzita
Fakulta sociálních studií
Ústřední knihovna

Brno, 4. 12. 2015

Obsah přednášky

- základní terminologie
- proč citujeme
- plagiátorství
- citační styly
- norma ČSN ISO 690
  - citace v textu
  - soupisy literatury
- jak citovat...
- citační software

Základní terminologie

- doslovné převzetí cizího výroku
- odlišení od vlastního textu
  - uvozovky
  - změna stylu písma (řez, font)
  - samostatný odstavec
    - více než 4 řádky (40 slov)
    - odsazení (5pt)
- nevytrhovat z kontextu
- odkaz na zdroj

... na mediální organizaci je pohlíženo jako na „firmu či organizaci, která se věnuje mediálním aktivitám – lhostejno, zda vydává noviny nebo časopis, produkuje televizní nebo rozhlasové vysílání či vytváří internetový informační server“ (Ruß-Mohl, 2005, s. 151). ...

- cizí myšlenka vlastními slovy
- větší míra zapracování do vlastního textu
- neměnit původní myšlenku!!!
- parafráze nejsou graficky odlišeny
- odkaz na zdroj

... Organizaci, která se zabývá jednou nebo více mediálními aktivitami považujeme za mediální organizaci. Nezáleží na typu média, kterému se věnuje. Může jít o televizi, rozhlas, vydávání novin nebo časopisů, příp. internetové zpravodajství (Ruß-Mohl, 2005, s. 151). ...

- přesné informace o dokumentu, který autor použil při psaní své práce
- na konci textu seznam bibliografických citací použité literatury
- propojení s odkazy v textu

RUß-MOHL, Stephan. 2005. *Žurnalistika: komplexní průvodce praktickou žurnalistikou*. Praha: Grada, 292 s. ISBN 80-247-0158-8.

Proč citujeme

Proč citujeme

- autorský zákon – ochrana intelektuálního vlastnictví a autorských práv
- citační etika
  - jednoznačná identifikace použitého zdroje
  - citovat všechny použité zdroje
- zpětné ověření uvedených tezí
- podpoření naší argumentace, důkaz znalosti tématu
- schopnost práce s literaturou
- získání širšího kontextu k popisované problematice
  - možnost uvedení čtenáře do souvislostí

Plagiátorství

Definice plagiátorství

- Představení duševního díla jiného autora půjčeného nebo napodobeného v celku nebo z části, jako svého vlastního.

(Norma ČSN ISO 5127-2003)

- Za plagiátorství lze považovat úmyslné kopírování cizího textu a jeho vydávání za vlastní, nedbalé nebo nepřesné citování použité literatury, opomenutí citace (byť neúmyslné) některého využitého zdroje.

(Definice plagiátorství na MU)

- využití cizí myšlenky bez uvedení jejího původního autora
  - vědomé
  - nevědomé
- vydávání cizí myšlenky za vlastní
- platí i pro tabulky, grafy, obrázky,...
- porušujete
  - etická pravidla vědecké komunikace
  - platné právo ČR (AZ)

Formy plagiátorství

Kopírování (CTRL+C)

- převezmeme text nebo část textu jiného autora a vydáváme ho za svůj
  - nejběžnější, často spojeno s internetovými zdroji

Drobné úpravy

- převezmeme text jiného autora a změníte v něm některé formulace
  - nahradíme některá slova jejich synonymy
  - vypustíme některá nadbytečná slova
  - změníme slovosled ve větě
  - přehodíme některé věty apod.

Jeden zdroj

- vycházíme pouze z jednoho zdroje, používáme stejnou strukturu
- přebíráme pasáže
  - vybereme si konkrétní věty nebo odstavce, které poté spojíme do vlastního textu bez jakýchkoliv významnějších úprav
- z pohledu publikační etiky je problematické také to, že vycházíme pouze z jednoho pramene a neověřujeme si informace z různých zdrojů

- spojíme více textů do jednoho
  - vybereme si konkrétní věty nebo odstavce z několika zdrojů, které pak poskládáme do vlastního textu
  - problematické je neuvedení zdroje a chybějící vlastní myšlenka, která dodá kompilaci přidanou hodnotu
  - spadají sem také texty, kde se kombinují správně odcitované pasáže s necitovanými pasážemi

- převezmeme text ve větší než odůvodněné míře
  - v odborné literatuře nenajdeme bližší vysvětlení „odůvodněné míry“, vždy záleží na konkrétním textu a druhu práce, u prací kompilačního charakteru lze očekávat větší počet citací než u původních výzkumů, nicméně nemusí to platit obecně

- zdroje uvedeme v seznamu použité literatury, ale necitujeme v textu
  - nelze určit, co jsme převzali a z jakých zdrojů, což může být problematické např. při ověření informací u původního autora

Citáty bez uvozovek

- vydáváme citát za parafrázi
  - nejčastěji se tak stává ve chvíli, kdy zapomeneme dát citát do uvozovek, čtenář pak neví, kde začíná převzatý text a co už je myšlenka autora

- nepřesné citování
- odkazujeme na neexistující zdroj
  - vymyslíme si zdroj nebo jej uvedeme špatně, čtenář pak nemůže původní dokument dohledat
  - problematické u elektronických dokumentů, které rychle zanikají, ideální je využívat trvalé identifikátory, dle nichž lze dokument kdykoliv dohledat (např. DOI)

Chybějící zdroj

- necitování zdroje, který byl použit
  - vědomé - záměrně zdroj neuvedeme v textu (např. při použití Wikipedie v odborné práci)
  - nevědomé - zapomeneme citaci uvést, řešením je využití citačních manažerů

Vylepšování literatury

- citování díla, které nebylo použito
  - stává se v případech, kdy si chceme vylepšit svou použitou literaturu o kvalitní zdroje, ze kterých jsme ale při psaní práce nevycházeli
  - citování kapacit z oboru
  - navyšování počtu použité literatury

Zneužití autocitací

- použijeme vlastní dříve publikované texty nebo jejich části bez uvedení citace
  - ve chvíli, kdy použiji části ze svého dříve publikovaného článku v novém textu, měl bych jej opatřit autocitací
  - z pohledu publikační etiky není úplně v pořádku vydávání stejných článků opakovaně v různých zdrojích, protože jde o zbytečné duplikování informací, téma by mělo být publikované novým způsobem a mělo by přinášet nové poznatky
- citování vlastních prací bez zřejmé souvislosti s novým dílem
  - umělé zvyšování vlastní citovanosti v odborných člancích

Doprovodný materiál

- použijeme obrázky, grafy, tabulky nebo multimédia od jiných autorů
  - obrázky, tabulky nebo grafy jsou také výsledkem tvůrčí činnosti člověka a měli bychom u nich uvádět zdroj

- základní informace z oboru
  - voda vaří při 100 C
  - nejvyšší hora ČR je Sněžka
- musí se citovat?
- jakou zvolím publikaci?
  - encyklopedie, slovník

NEmusíte citovat!!!

Citační styly

- **ČSN ISO 690**
  - česká verze mezinárodní normy
- **APA**
  - pro potřeby American Psychological Association
  - psychologie + další příbuzné obory
- **MLA**
  - humanitní obory (např. jazykověda), manuál v [PDF](#)
- **Chicago**
  - společenské vědy,
  - popisuje také citování VŠKP

- **Harvard**

- citační styl Harvard Business School

- **Vancouver**

- pro časopisy z oblasti lékařství, biomedicíny, lékařských technologií apod., manuál v [PDF](#)

- **AMA**

- citační styl American Medical Association
  - pro lékařství a biologii, manuál v [PDF](#)

- **CSE**

- citační styl pro přírodní vědy

Norma

ČSN ISO 690

- platná od 1.4.2011
- nahradila ČSN ISO 690 a 690-2
- nová verze po 14-ti letech
- obecně uznávaná [interpretace normy](#)
(Biernátová, Skůpa)
  - připomínkováno 8 odborníky na citace

Druhy citací

- odkazy v textu
- soupis použité literatury

Citace v textu

Metoda author-date (Harvardský styl)

- **(příjmení prvního autora, rok, strana)**
  - (Kafka, 2008, s. 125)
- strana je volitelná
  - (Kafka, 2008)
- chybí-li autor, pak název korporace
  - (Adobe Creative Team, 2011)
- chybí-li autor i korporace, pak první slova z názvu – není kurzívou
  - (Principy sazby, 1954, s. 18)

- zkrácená citace stejná u více děl
  - za rok se vkládá index (písmeno a,b,c,d,...)
  - (Kafka, 2008b, s. 54)
- citace se může vkládat kamkoliv do věty, na konci věty se dá před tečku
  - ... převzatý text dáváme do uvozovek (Bratková, 2008) nebo je lze i jinak zvýraznit (Cihlář, 2011).
- citace použité hned za sebou spojujeme
  - (Bratková, 2008; Cihlář, 2011)

- pokud je ve větě příjmení citovaného autora v prvním pádu, vypouštíme ho ze zkrácené citace
  - ... a tento pojem definuje Kafka (2008, s. 34) takto,....
- hranaté vs. kulaté závorky

- v soupisu použité literatury je rok hned za autorem (pokud není autor, tak za názvem), rok vydání se dále ve vydavatelských údajích neuvádí
  - KAFKA, Jan. 2008. *Digitální knihovny*. Praha: Mladá Fronta, 254 s.
  - *Principy sazby*. 1954. 2. vyd. Praha: Academia, 185 s.
- pokud je v citaci celé datum, pak celé datum uvádíme v nakladatelských údajích, za jméno autora píšeme pouze rok
  - SRBECKÁ, Gabriela. 2010. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání. *Inflow: information journal* [online]. Brno, 02/07/2010, roč. 3, č. 7...

- funkce vložit poznámku pod čarou ve Wordu
  - ve své knize Kafka¹.... a také ve článku² zmiňuje ...
- pod čarou jen zkrácená citace
  - **příjmení a jméno autora, název, strana**
  - ¹ KAFKA, Petr. *Digitální knihovny*, s. 124.
  - ² KAFKA, Petr. Digitalizace v knihovnách.
- autor = korporace
  - Adobe Creative Team. *Adobe InDesign CS5*, s. 188.

- bez autora i korporace => jen název
  - *Principy sazby*, s. 18.
- u částí dokumentů (např. u článků) není název kurzívou
  - SRBECKÁ, Gabriela, Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání.
- každá citace má vždy nové číslo
- citaci lze vkládat kamkoliv do věty
  - hned za citovanou pasáž
  - na konci věty před tečku

Poznámky pod čarou

- stejné citace pod sebou – tamtéž
  - *Principy sazby*, s. 18.
  - tamtéž, s. 25.

- každá citace má své jedinečné číslo v soupisu literatury
  - 25. KRATOCHVÍL, Pavel. *Kvalitativní výzkum...*
  - ...
  - 48. NOVOTNÝ, Jan. *Metody odposlechu...*
- číslo citace se použije v textu
  - ..., což s sebou může přinášet problémy (25, s. 158).
  - ..., což dle Novotného (48) není úplně vhodné.
- spojení více citací do jedné
  - (25, s. 158; 48)
- hranaté vs. kulaté závorky

Citace v soupisu použité literatury

- kniha - kapitola
- časopis, noviny - článek
- sborník – příspěvek ve sborníku
- web – webová stránka, příspěvek
- ...

- jednotný styl všech citací
- údaje přebíráme z citovaného dokumentu
- pořadí údajů dané normou
- pokud údaj chybí, zkusíme dohledat z jiných zdrojů nebo odhadneme [tyto údaje se zapisují v hranatých závorkách], příp. údaj vynecháme
- údaje zapisujeme v jazyce dokumentu
- transliterace do latinky

- Tvůrce (tvůrci) části dokumentu
- Název části dokumentu (nepíšeme kurzívou)
- Tvůrci (autoři/korporace) – primární odpovědnost
  - PŘÍJMENÍ, Jméno
  - PŘÍJMENÍ, Jméno, Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ
  - více autorů: PŘÍJMENÍ, Jméno et al.
  - NÁZEV KORPORACE
- *Název*
  - píšeme kurzívou
  - dlouhý název lze zkrátit
  - podnázev (nepovinný údaj) oddělujeme od názvu dvojtečkou
- Typ nosiče (jen u elektronických)
  - [CD], [online], [DVD]
- Vydání / verze
  - pokud se jedná o první vydání tak není nutné uvádět
- Další tvůrce – sekundární odpovědnost (nepovinný údaj)
  - překladatel, ilustrátor

- Nakladatelské informace
  - místo vydání - u více míst vydání uvádíme jen první
  - nakladatel – nezapisujeme zkratku obchodního označení (s.r.o., Ltd., aj.)
- Datum vydání
  - rok vydání, pokud je uvedeno můžeme uvést celé datum (především u online zdrojů)
  - u článků z novin zapisujeme vždy celé datum
  - chybějící datum - dohledat z jiných zdrojů, odhadnout (zapisujeme v hranatých závorkách), např. [cca 1975], nebo lze zapsat [b. r.] , příp. údaj vynecháme
- Číslování (u článků z časopisů)
  - 2005, vol. 12, no. 3 nebo 2005, 12(3)
- Strany
- Datum citování (u el. dokumentů)
  - [cit. 2015-10-12]
- Edice
- Identifikátor (ISBN, ISSN, DOI)
- Dostupnost (povinné u online zdrojů)
- Poznámky

Tištěné dokumenty

- Citovaný text mít fyzicky u sebe
- Pokud údaj chybí:
  - odhadne se a запиše v hranatých závorkách
  - vynechá se
- Zdroje informací
  - Titulní list
  - Rub titulního listu
  - Tiráž
  - [Externí zdroje]
  - [Odhad]

Primární odpovědnost. *Název: podnázev*. Vydání.

Sekundární odpovědnost. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, počet stran. Edice: subedice, číslo edice.

Standardní číslo. Dostupnost. Poznámky.

- FRANKLIN, Bob. *Local journalism and local media: making the local news*. New York: Routledge, 2006, xv, 311 s. ISBN 02-039-6920-0.
- OSVALDOVÁ, Barbora, Jan HALADA a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007. ISBN 9788072772667.

Název kapitoly. Primární odpovědnost knihy. *Název knihy: podnázev*. Vydání. Sekundární odpovědnost. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, rozsah stran. Edice: subedice, číslo edice. Standardní číslo. Dostupnost. Poznámky.

- Beeing a teacher. HENRY, Miriam et al. *Understanding Schooling: An Introductory Sociology of Australian Education*. Florence: Routledge, 1988, s. 18-39. ISBN 9780415008952.

Primární odpovědnost článku. Název článku: podnázev článku. *Název periodika: podnázev periodika*. **Místo vydání: Nakladatelství**, rok vydání, ročník, číslo, rozsah stran. Standardní číslo. Dostupnost. Poznámky.

- LUPAČ, Petr. Užívání internetu a sociabilita: kořeny, vývoj a současnost výzkumu. *Mediální studia*. 2013, roč. 7, č. 3, s. 254-273. ISSN 1801-9978.
- AALBERG, Toril, et al. International TV news, foreign affairs interest and public knowledge. *Journalism Studies*. 2013, **14**(3): 387-406. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/1461670X.2013.765636>

Název periodika: podnázev periodika. Místo vydání:
Nakladatelství, rok vydání, číslování. ISSN. Dostupnost.
Poznámky.

Citace časopisu jako celku:

- *Mediální studia: odborný časopis pro kritickou reflexi médií.* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, 2006-. ISSN 1801-9978. 2 čísla ročně.

Citace jednoho čísla časopisu:

- *Mediální studia: odborný časopis pro kritickou reflexi médií.* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, 2013, 7(3). ISSN 1801-9978. Dostupné také z:
<http://medialnistudia.cz/archiv-cisel/medialni-studia-032013/>

Primární odpovědnost sborníku. *Název sborníku: podnázev sborníku.* Vydání. Sekundární odpovědnost sborníku. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, počet stran. Edice: subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.

- FRIEDLOVÁ, Zdeňka a Pavla GAJDOŠÍKOVÁ (ed.). *Knihovny současnosti 2012: sborník z 20. konference, konané ve dnech 11. až 13. září 2012 v areálu Univerzity Pardubice.* Ostrava: Sdružení knihoven ČR, 2012, 252 s. ISBN 978-80-86249-65-0. Dostupné také z: http://www.svkos.cz/data/xinha/sdruk/ks2012/KKS_2012_sbornik_final.pdf

Primární odpovědnost příspěvku. Název: podnázev příspěvku. In:
Primární odpovědnost sborníku. *Název sborníku: podnázev sborníku.*
Vydání. Sekundární odpovědnost sborníku. Místo vydání:
Nakladatelství, rok vydání, rozsah stran. Edice: subedice, číslo edice.
Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.

- DENÁR, Michal a Josef MORAVEC. Opensource a knihovny: cesta k lepším službám?. In: FRIEDLOVÁ, Zdeňka a Pavla GAJDOŠÍKOVÁ (ed.). *Knihovny současnosti 2012: sborník z 20. konference, konané ve dnech 11. až 13. září 2012 v areálu Univerzity Pardubice*. Ostrava: Sdružení knihoven ČR, 2012, s. 128 - 132. ISBN 978-80-86249-65-0. Dostupné také z: http://www.svkos.cz/data/xinha/sdruk/ks2012/KKS_2012_sbornik_final.pdf

Primární odpovědnost. *Název: podnázev.* Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, počet stran. Standardní číslo. Dostupnost. Poznámky (*zde uvádíme druh práce, vedoucí práce, instituce, kde byla práce obhájena*).

- KŮST, František. *Estetické strategie nových médií*. Brno, 2003, 139 s., příl. Diplomová práce, vedoucí David Kořínek. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Katedra mediálních studií a žurnalistiky.
- HEPNAROVÁ, Slávka. *Rodina v reklamě, reklama v rodině* [online]. Brno, 2013, 114 s. [cit. 2015-11-04]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/397326/fss_m/. Vedoucí diplomové práce Jaromír Volek. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Katedra mediálních studií a žurnalistiky.

Není definováno v normě, odvozeno z obecné struktury!

Působnost. Primární odpovědnost. Název: podnázev. In: Primární odpovědnost sbírky. *Název sbírky: podnázev sbírky.* Rok vydání, část, rozsah stran. Dostupnost. Poznámky.

- ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388-5419. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/sb039-98.pdf>

Na právnických fakultách se při citování vychází z [Legislativních pravidel vlády](#) (s. 48-52).

Označení. *Název: podnázev.* Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, počet stran. Dostupnost. Poznámky.

- ČSN EN 62270. *Automatizace vodních elektráren: pokyn pro řízení pomocí počítače.* Praha: Český normalizační institut, 2005-03-01. 72 s. Třídící znak 08 5500.

Primární odpovědnost. *Název: podnázev.*
[Měřítko]. Vydání. Sekundární odpovědnost.
Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, rozměr.
Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor.
Dostupnost. Poznámky.

- *Třeboňsko: velká cykloturistická mapa.* [1:60 000]. Vizovice: Shocart, 2008. ISBN 978-80-7224-565-9.

Primární odpovědnost. *Název: podnázev.*
[Měřítko]. Vydání. Sekundární odpovědnost.
Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, rozměr.
Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor.
Dostupnost. Poznámky.

- KLUB ČESKÝCH TURISTŮ. *Králický Sněžník: turistická mapa 1:50 000.* 4. vyd.
Praha: Trasa, 2011, 1 mapa složená. Edice Klubu českých turistů, sv. 53. ISBN 9788073243166.

Primární odpovědnost. *Název: podnázev*. Vydání/verze.
Sekundární odpovědnost. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání. Rozsah stran. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.

- KŘÍŽ, Jan, Martin KRČÁL a Blanka FARKAŠOVÁ.
Nastavení připojení k internetu: jednoduchý interní návod pro zaměstnance. Verze 1.4. Brno, 2010, 4 s. Interní manuál.
- *Výroční zpráva 2014* [online]. Brno: Ústřední knihovna Fakulty sociálních studií MU, c2015 [cit. 2015-10-12].
Dostupné z:
http://knihovna.fss.muni.cz/ckeditor/includes/files/Soubory/uk_fss_vyrocn%C3%AD%20zprava_2014.pdf

Primární odpovědnost obrázku. Název obrázku: podnázev. In: Primární odpovědnost zdrojového dokumentu. *Název zdroje: podnázev*. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání. Lokace v dokumentu. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.

- Automobil u staré radnice. In: ŘEPA, Milan, Karel LOCHMAN a František HAVÍŘ (sest.). *Rousínov v proměnách času*. Brno: F.R.Z. agency, 2012, s. 15. ISBN 978-80-87332-52-8.
- [Ikona RSS]. In: *Pixabay.com* [online]. 5. prosince 2013 [cit. 2014-03-20]. Dostupné z: http://pixabay.com/static/uploads/photo/2011/08/14/18/11/rss-8645_640.png

Elektronické dokumenty

- problém nalezení bibliografických info
- zdroje informací
  - nadpisy
  - hlavička, metadata
  - titulek
  - [externí zdroje]
  - [odhad]
- nutné uvést údaje - typ nosiče, vydání/verze, datum publikování a aktualizace, datum citování [cit. RRRRR-MM-DD], dostupnost

Primární odpovědnost. *Název: podnázev* [nosič]. Vydání.
Sekundární odpovědnost. Místo vydání: Nakladatelství,
rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování].
Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost.
Poznámky.

- CRAMEROTTI, Alfredo. *Aesthetic journalism: how to inform without informing* [online]. Chicago: Intellect Books, 2009, 135 p. [cit. 2015-11-04]. ISBN 978-1-84150-341-7. Dostupné z: eBook Academic Collection (EBSCOhost)

Primární odpovědnost článku. Název článku: podnázev článku. *Název periodika: podnázev periodika* [nosič].
Místo: nakladatelství, rok/datum vydání, ročník, číslo, rozsah stran, datum aktualizace [datum citování].
Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.

- SRBECKÁ, Gabriela. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání. *Inflow: information journal* [online]. Brno: [Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, KISK], 02/07/2010, roč. 3, č. 7 [cit. 2010-08-06]. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/rozvoj-kompetenci-studentu-ve-vzdelavani>
- MRJA, Ellen M. Lifestyle journalism. *Journalism & Mass Communication Educator* [online]. 2014, **69**(3): 327-328 [cit. 2015-11-04]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1559860154?accountid=16531>

Primární odpovědnost článku. Název článku:
podnázev článku. *Název periodika: podnázev
periodika.* **Místo vydání : vydavatel**, datum vydání,
ročník, číslo, rozsah stran. Identifikátor.
Dostupnost. Poznámky.

- Průměrné zdanění v USA. *Lidové noviny*.
20.11.2012, roč. 25, č. 271, s. 16. Dostupné také
z: Anopress.cz

- další e-dokumenty
  - e-příspěvky, e-časopisy, e-firemní literatura, část e-knihy, e-diplomky, zprávy
- citujeme obdobně jako stejný druh tištěného dokumentu, ale vždy uvádíme také
  - typ nosiče
  - datum vydání včetně datumu aktualizace (pokud je uveden)
  - datum citování
  - dostupnost

- pro vytvoření správné citace není rozhodující formát, ale co v souboru je (*článek, celá kniha, zpráva ...*)
- *Právem proti korupci: právní ochrana proti některým projevům korupce ve veřejné správě a justici* [online]. Praha: Transparency International, 2012 [cit. 18. 10. 2012]. Dostupné z: http://www.transparency.cz/doc/alac_prav_proti_korupci_def.pdf
- *Knihovní řád Masarykovy univerzity* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2014 [cit. 2015-10-07]. Dostupné z: <http://www.muni.cz/services/library/files/knihovni-rad-2014.pdf> . Směrnice MU č. 11/2014.

Primární odpovědnost. *Název webu: podnázev webu* [nosič]. Vydání/verze. Sekundární odpovědnost. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.

- *Masarykova univerzita* [online]. Brno: Masarykova univerzita, c1996-2015 [cit. 2015-11-05]. Dostupné z: <http://www.muni.cz>

Primární odpovědnost stránky. Název stránky:
podnázev stránky. Primární odpovědnost webu. *Název webu: podnázev webu* [nosič]. Vydání/verze.
Sekundární odpovědnost webu. Místo vydání:
Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace
[datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.

- Absolventi. *Masarykova univerzita* [online]. Brno: Masarykova univerzita, c1996-2015 [cit. 2015-11-05]. Dostupné z: <http://www.muni.cz/alumni>. Informace pro absolventy MU.

Primární odpovědnost příspěvku. Název příspěvku: podnázev příspěvku. In: Primární odpovědnost webu. *Název webu : podnázev webu* [nosič]. Vydání/verze. Sekundární odpovědnost webu. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.

- Albert Einstein. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida): Wikipedia Foundation, 5 November 2001, 8 October 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Albert_Einstein

Primární odpovědnost příspěvku. Název příspěvku:
podnázev příspěvku. In: Primární odpovědnost blogu.
Název blogu: podnázev blogu [nosič]. Sekundární
odpovědnost. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství,
datum vydání, datum aktualizace [datum citování].
Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.

- TWEETY. Pokročilá propagace webu. In: *SEO blog* [online]. 7. 1. 2008 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <http://www.seoblog.cz/pokrocila-propagace-webu>

- stejně se citují příspěvky do:
  - elektronických sborníků
  - webových sídel
    - videa např. na Youtube, Vimeo, Stream.cz,...
- TOMAŠTÍK, Jakub. Generátor citací. In: *Youtube* [online]. 2013 [cit. 2015-10-07]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=gEIIDFoS1yY>

E-mail

Odesílatel zprávy. *Předmět zprávy* [e-mailová komunikace]. Datum přijetí zprávy [datum citování]. Poznámky.

- PINC, Václav. *Re: K obhajobám na katedře* [e-mailová komunikace]. 22. prosince 2011 12:52 [cit. 2012-10-10].

Další druhy dokumentů

Primární odpovědnost. *Název pořadu*. Druh média, program/stanice, datum a čas vysílání.
Dostupnost. Poznámky.

- *Studio ČT24*. TV, ČT24, 30. listopadu 2012, 17:05. Dostupné z:
<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10101491767-studio-ct24/212411058361130/>

Primární odpovědnost příspěvku (u rozhovoru jméno osoby s níž je veden rozhovor). Název příspěvku. In: *Název pořadu*. Druh média, program/stanice, datum a čas vysílání. Dostupnost. Poznámky.

- ECHIKSON, William. Google varuje před cenzurou internetu. In: *Studio ČT24*. TV, ČT24, 30. listopadu 2012, 17:05. Dostupné z:
<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10101491767-studio-ct24/212411058361130/>

Název filmu [film]. Sekundární odpovědnost. Místo: vydavatel/distributor, rok. Dostupnost. Poznámky.

- *Ve stínu* [film]. Režie David Ondříček. Praha: Falcon, 2012. Oficiální webové stránky filmu jsou přístupné na <http://www.vestinufilm.cz>.

Seriál

Název seriálu, řada, epizoda, název epizody. Druh média, program, datum premiéry. Dostupnost. Poznámky.

- *Zdivočelá země*, řada IV, epizoda 12, Maděra na kolenou. TV, ČT1, 19. prosince 2012, 20:00.
Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10225075918-zdivocela-zeme-iv/209512120730012/>

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Vytváříme citace

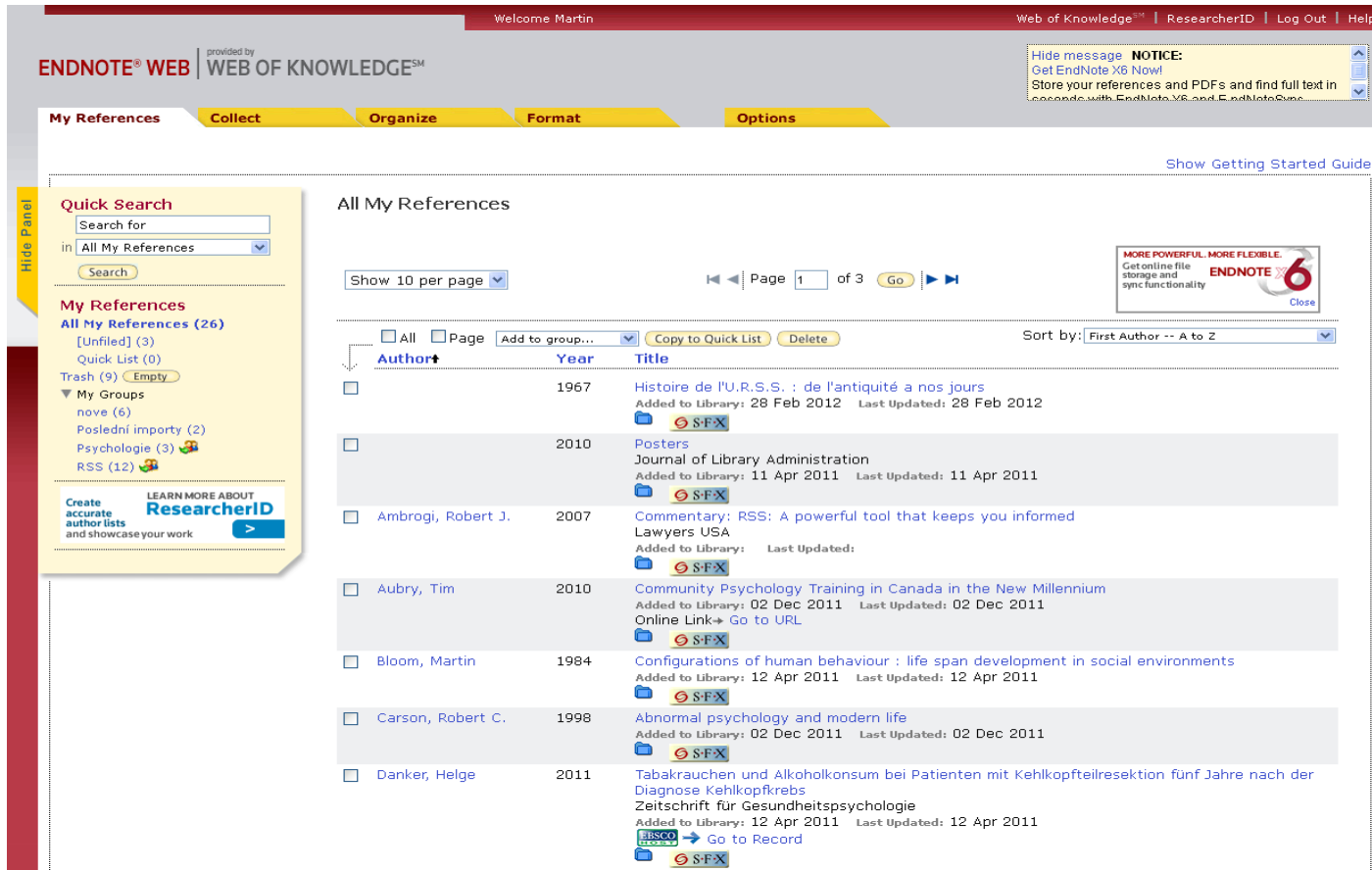
Řešení???

Citační software

Co je citační SW?

- generování citací
- správa citací
  - editace, doplňování klíčových slov a poznámek
  - třídění do složek
- funkce
  - vkládání/import záznamů (z EIZ, z katalogů)
  - export do různých citačních stylů
  - vytváření seznamů literatury
  - vyhledávání
  - doplňky (např. plug-in do Wordu, lišty,...)

- přístup: <http://myendnoteweb.com>
- registrace - vytvořit si vlastní účet

Welcome Martin | Web of Knowledge™ | ResearcherID | Log Out | Help

ENDNOTE® WEB | provided by WEB OF KNOWLEDGE™

Hide message NOTICE: Get EndNote X8 Now! Store your references and PDFs and find full text in records with EndNote X8 and EndNote Sync

My References | Collect | Organize | Format | Options

Show Getting Started Guide

Quick Search
Search for
in All My References
Search

My References
All My References (26)
[Unfiled] (3)
Quick List (0)
Trash (9) Empty
▼ My Groups
nove (6)
Poslední importy (2)
Psychologie (3)
RSS (12)

Create accurate author lists and showcase your work
LEARN MORE ABOUT ResearcherID

All My References

Show 10 per page | Page 1 of 3 | Go

MORE POWERFUL. MORE FLEXIBLE. Get online file storage and sync functionality. ENDNOTE 6 Close

Sort by: First Author -- A to Z

Author	Year	Title
☐	1967	Histoire de l'U.R.S.S. : de l'antiquité a nos jours Added to Library: 28 Feb 2012 Last Updated: 28 Feb 2012 SFX
☐	2010	Posters Journal of Library Administration Added to Library: 11 Apr 2011 Last Updated: 11 Apr 2011 SFX
☐ Ambrogio, Robert J.	2007	Commentary: RSS: A powerful tool that keeps you informed Lawyers USA Added to Library: Last Updated: SFX
☐ Aubry, Tim	2010	Community Psychology Training in Canada in the New Millennium Added to Library: 02 Dec 2011 Last Updated: 02 Dec 2011 Online Link → Go to URL SFX
☐ Bloom, Martin	1984	Configurations of human behaviour : life span development in social environments Added to Library: 12 Apr 2011 Last Updated: 12 Apr 2011 SFX
☐ Carson, Robert C.	1998	Abnormal psychology and modern life Added to Library: 02 Dec 2011 Last Updated: 02 Dec 2011 SFX
☐ Danker, Helge	2011	Tabakrauchen und Alkoholkonsum bei Patienten mit Kehlkopfteilresektion fünf Jahre nach der Diagnose Kehlkopfkrebs Zeitschrift für Gesundheitspsychologie Added to Library: 12 Apr 2011 Last Updated: 12 Apr 2011 EBSCO → Go to Record SFX

- generátor citací
- importy dle ISBN a DOI
- návody
- poradna na Facebooku ([e:citace](https://www.facebook.com/e:citace))
- ...

- přístup: <http://www.citacepro.com>
- od tvůrců Citace.com
- [podrobný návod](#)
- přihlášení
  - klikněte na ikonu Masarykova univerzita
  - zadejte UČO a sekundární heslo

Přihlášení
Vyberte svou instituci a přihlaste se prostřednictvím údajů Vaší instituce:

 Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	 Masarykova univerzita
 Vysoké učení technické v Brně	 Moravská zemská knihovna
 Citace FREE	

 MASARYKOVA UNIVERZITA
Česká republika

Poskytovatel identit MU

UČO:

Heslo:

Pokusili jste se přistoupit na stránky, které vyžadují autentizaci. Pro přihlášení použijte UČO a sekundární heslo.

Hosté s guest účtem použijí místo UČO své GuestID.

[Nápověda](#)

Službu zajišťuje [Ústav výpočetní techniky MU](#).

[English](#)

Vytvořit novou citaci

Stáhnout citace

Přidat do složky

Odebrat ze složky

Smazat

Řadit

ČSN ISO 690

Všechny citace

Moje složka (0)

Psychologie (1)

Technologie (10)

Test (0)

Vytvořit složku

web design (1)

Koš

Název / Autoři

Druh

Identifikátor

Rok

Great experiments in physics: firsthand accounts from Galileo to Einstein

Kniha

04-862-5346-5

1987

Složky: Technologie x

Konkurence

Část knihy

Složky: Technologie x

Velká kniha k Adobe Photoshop 7.0: manuál k programu a škola výtvarných technik

Kniha

80-722-6745-0

2002

Složky: Technologie x

8 tajemství úspěchu: 8 vlastností, které mají úspěšní lidé společné

Kniha

978-808-7524-022

2011

Složky: Technologie x

Hydrogen materials and vacuum systems: First international workshop on hydrogen in materia...

Kniha

07-354-0137-3

c2003

Složky: Technologie x

Snězte tu žábu!: 21 rad, jak v co nejkratším čase udělat co nejvíce

Kniha

978-807-2634-033

2007

Složky: Technologie x

Learning health through virtual world: comparative between UK and Malaysia

Článek

Ahmad Nik Siti Hanifah Nik, Wana Tao Rua...

Složky: Technologie x

- **ZOTERO**

- rozšíření do Firefoxu
- umí získávat bibliografické údaje přímo z webové stránky
- sdílení a export citací

- **Connotea**

- systém pro správu odkazů z internetu a profi databází
- citace lze tagovat a sdílet

- **CiteULike**

- systém pro správu citací
- tagování, sdílení, RSS
- podpora všech významných citačních stylů
- ale nepodporuje ISO 690

- **Mendeley**

- správa citací, sdílení, anotování
- práce s plnými texty
- kombinace citačního manažeru a sociální sítě

Další citační nástroje

Přidat do mé schránky

Trvalý odkaz

Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát:

Standardní formát [Katalogizační záznam](#) [Krátký záznam](#) [S návěstími pro jednotlivá pole](#) [S kódy polí MARC21](#)

Záznam 2 z 66

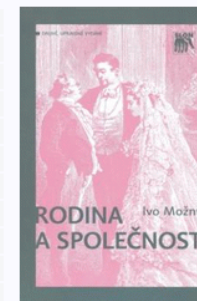
◀ Předchozí záznam

▶ Další záznam

Beth **Doplňující údaje o dokumentu v Beth:** Komentáře (0), Anotace (1)

Autoři	● Možný, Ivo, 1932-
Název	● Rodina a společnost / Ivo Možný ; ilustrace Vladimír Jiránek
Vydání	2., upr. vyd.
Nakl. údaje	Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2008
Rozsah	323 s. : il.
Edice	Studijní texty ; sv. 38
ISBN	9788086429878
Poznámka	Terminologický slovník
Pozn. o bibliogr.	Obsahuje bibliografii a rejstříky
Předmět.heslo	● sociologie rodiny
Forma a žánr	● učebnice vysokých škol
Autoři, ost.	● Jiránek, Vladimír, 1938-
Edice-unif.	● Studijní texty (Sociologické nakladatelství) ; sv. 38
Jednotky(signatura)	Všechny jednotky
Jednotky-DK	Ekonomicko-správní fakulta
Jednotky-DK	FF - katedry a ustavy
Jednotky-DK	FF - ústřední knihovna
Jednotky-DK	Fakulta sociálních studií
Jednotky-DK	Knihovna univ. kampusu
Jednotky-DK	Pedagogická fakulta
Jednotky-DK	Právnická fakulta

MOŽNÝ, Ivo. *Rodina a společnost*. 2., upr. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008, 323 s. ISBN 9788086429878.

ČSN ISO 690

 citace PRO

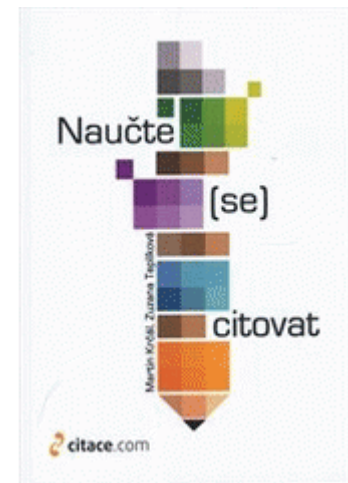
- kontrola textu na plagiátorství
  - nahraje se soubor
  - výsledek se posílá na zadaný e-mail

The screenshot shows the Odevzdej.cz website interface. At the top left is the logo, a stylized book icon. To its right, the text reads "Odevzdej.cz" and "Seminární a školní práce". Below this is a small link to "Odevzdej.cz". On the right side of the header, there is a login section with fields for "Login:" and "Heslo:", a "Přihlásit se" button, and links for "Založit účet" and "Zapomněli jste heslo?". The "edu ID cz" logo is also present. The main content area is titled "Zkontrolovat práci na podobnosti". It features a form with a "Soubor z PC:" label, a file selection input field, and a "Procházet..." button. Below this is an "E-mail:" label and an email input field. A green message states: "Po kontrole bude výsledek odeslán na zadaný e-mail. Vložený soubor bude automaticky po 5 dnech z databáze vymazán." At the bottom left of the form is a "Zkontrolovat" button. On the right side of the form, there is a decorative image of two colorful Easter eggs.

Doporučené zdroje

- norma ČSN ISO 690
- norma ISO 690:2010
- BIERNÁTOVÁ, Olga a Jan SKŮPA – [Bibliografické odkazy a citace dokumentů: dle ČSN ISO 690 \(01 0197\) platné od 1. dubna 2011](#) [pdf, 1.3 MB]
- BIERNÁTOVÁ, Olga – [Bibliografické citace dle aktualizované normy ČSN ISO 690](#) [ppt, Slideshare]
- TKAČÍKOVÁ, Daniela – [Jak zpracovávat bibliografické citace](#) [e-kurz VŠB-TUO]
- [Iva: informační výchova na UTB ve Zlíně](#) [online kurz]
- KRATOCHVÍL, Jiří – [Jak citovat](#) [pdf, 1.7 MB]
- KRATOCHVÍL, Jiří et al. – [Metodika tvorby bibliografických citací](#) [e-publikace]

- MAZANCOVÁ, Dana a Martin KRČÁL. *Praktický manuál pro kurz FSS120: informační minimum* [online]. Brno: Ústřední knihovna FSS, 2014. Dostupné z: <http://knihovna.fss.muni.cz/ckeditor/includes/files/Soubory/manu%20al%20pro%20FSS%20120.pdf>
- KRČÁL, Martin a Zuzana TEPLÍKOVÁ. *Naučte (se) citovat*. 1. vyd. Blansko: Citace.com, 2014, 156, [46] s. ISBN 978-80-260-6074-1.

Děkuji Vám za pozornost

Martin Krčál
krcal@fss.muni.cz

Blanka Farkašová
blanka@fss.muni.cz

- ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace: pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011, 40 s.
- ISO 690: 2010. *Information and documentation – Guidelines for bibliographic references and citations to information resources*. Geneva: ISO, 2010.
- BIERNÁTOVÁ, Olga a Jakub SKŮPA. *Bibliografické odkazy a citace dokumentů dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. dubna 2011* [online]. Brno, 2. září 2011 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z: <http://www.citace.com/CSN-ISO-690.pdf>
- Jak správně citovat a odkazovat na citace v textu. *Iva: Informační výchova na UTB ve Zlíně* [online]. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Knihovna [cit. 2015-10-07]. Dostupné z: http://iva.k.utb.cz/?page_id=34